

Bemærkninger til forslaget

(Kasakhstan)

1. Rådet gav i oktober 1992 Kommissionen forhandlingsdirektiv med henblik på forhandling af ikke-præferentielle partnerskabs- og samarbejdsaftaler med de tidligere sovjetrepublikker til afløsning af den i 1989 med Sovjetunionen indgåede handels- og samarbejdsaftale. Forinden havde flertallet af landene, herunder Kasakhstan, ved brevveksling med Fællesskabet bekræftet foreløbigt at videreføre denne aftale.

Den 23. januar 1995 undertegnedes i Bruxelles partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Kasakhstan på den anden side.

Aftalen omfatter en gradvis gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser, kapitalbevægelser samt virksomheders etableringsmuligheder. Arbejdskraften indrømmes ikke fri bevægelighed i medfør af aftalen.

2. Formålet med aftalen er at skabe et traktatmæssigt grundlag for et gensidigt fordelagtigt samarbejde på det kommercielle, økonomiske, finansielle, lovgivningsmæssige og kulturelle område. Specielt skal aftalen fremme handel og investeringer og derigennem befordre økonomisk udvikling hos aftaleparterne. I den forbindelse skal Kasakhstan bestræbe sig på at konsolidere demokratiske institutioner og fuldføre omstillingen til markedsøkonomi.

3. Partnerskabs- og samarbejdsaftalen med Kasakhstan indgås indledningsvis for en periode på ti år og fornyes derefter stiltiende år for år. Der etableres en politisk dialog mellem parterne med regelmæssige møder på minister-, parlamentariker- og embedsmandsniveau. Formålet hermed er at styrke Kasakhstans forbindelser med vestlige demokratier og herigennem befordre en større overensstemmelse i parternes holdninger til internationale anliggender af fælles interesse.

Respekten for de demokratiske og markedsøkonomiske principper samt for menneskerettighederne, herunder etniske mindretals rettigheder udgør et væsentligt element for partnerskabet. I tilfælde af den ene parts misligholdelse vil den anden part i medfør af aftalens bestemmelser kunne træffe passende for-

anstaltninger. Manglende overholdelse af aftalens væsentligste elementer vil således kunne føre til suspension af aftalen.

Handelspolitisk er aftalen med Kasakhstan en mestbegunstigende aftale (MFN-aftale) uden præferentielle elementer, hvor MFN-bestemmelserne regulerer handel med varer og tjenesteydelser samt virksomheders etableringsmuligheder. I en overgangsperiode tillades der enkelte undtagelser herfra som følge af, at Kasakhstan har givet visse særligt gunstige betingelser til andre af landene i det tidligere Sovjetunionen.

I medfør af aftalen skal alle kvantitative restriktioner for varehandlen mellem parterne afskaffes. Der gælder dog enkelte undtagelser, blandt andet vedrørende tekstilvarer, kul- og stålprodukter samt enkelte andre nærmere bestemte varegrupper. Der vil blive forhandlet en sær aftale med Kasakhstan vedrørende nukleare produkter. Aftalen indeholder desuden generelle bestemmelser om varehandelen, der gør det muligt for parterne at gribe ind over for markedsforstyrrelser og dumping af varer.

På investeringsområdet indeholder aftalen bestemmelser, der vil gøre det lettere for virksomheder fra Fællesskabet at operere i Kasakhstan og forbedre betingelserne for direkte investeringer. Virksomheder og enkeltpersoner vil frit kunne foretage direkte investeringer i Kasakhstan og hjemtage sådanne investeringer og overskud deraf i fri, konvertibel valuta.

Parterne forpligtes tillige til at undersøge, hvorledes arbejdsvilkårene for erhvervsfolk kan forbedres i overensstemmelse med indgåede internationale forpligtelser, bl.a. for så vidt angår opholdstilladelse og udstedelse af visum.

På området for virksomheders etablering og drift indrømmer Kasakhstan europæiske virksomheder national behandling eller mestbegunstigelsesbehandling, alt efter hvilken ordning, der er den gunstigste for virksomhedernes etablering og drift. Fællesskabet indrømmer mestbegunstigelsesbehandling for kasakhiske virksomheders etablering.

På det finansielle område forpligtes parterne til gradvist at liberalisere udvekslingen af finansielle tjenesteydelser mellem deres respektive markeder.

Aftalen omfatter desuden regler om beskatning, konkurrence, lovgivningssamarbejde og beskyttelse